

VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

Vaikutusten ennakkoarviointi käsittelee Kirkkonummen varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalveluiden vaikutuksia nykytilanteessa ja vaihtoehtoisessa tilanteessa, jossa psykologi- ja kuraattoripalveluita ei ole lainkaan. Arvioinnissa tarkastellaan psykologi- ja kuraattoripalveluiden vaikutuksia lapsiin, perheisiin, henkilöstöön, organisaatioon, talouteen sekä elinvoimaan ja kestävyyteen.

Vaikutus-näkökulmat	0 vaihtoehto (nykytila): 2 varhaiskasvatuksen psykologia ja 3 varhaiskasvatuksen kuraattoria: heidän työnsä kohdistuu sekä suomen- että ruotsinkieliseen kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja psykologien osalta myös yksityiseen varhaiskasvatukseen	Vaihtoehto: Varhaiskasvatuksen psykologien ja kuraattorien toimet lakkautetaan.
Asiakkaat ja asukkaat • palvelujen saatavuus ja saavutettavuus • osallistuminen / osallisuus • asukkaan kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta • asukkaan kokemus turvallisuudesta, ml. tietoturva	+matalan kynnyksen palvelu + kaikille saatavilla (palvelut saatavilla sekä suomen- että ruotsinkielisen kunnallisen varhaiskasvatuksen ja psykologien osalta myös yksityisen varhaiskasvatuksen asiakkaille) suomen kielellä +ennakoivaa ja ennaltaehkäisevää +ryhmäilmiöiden ja lapsen kehityksen asiantuntijuus +monialainen yhteistyö (HUS, LUVN) +yhteinen vasupohjainen työskentely ohjaa kaikkien työtä + toteuttavat ja edistävät Kirkkonummen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa 2024–26: tukevat lasten osallisuutta, kielen oppimista, sosiaalisten suhteiden rakentumista ja tasa-arvoista osallistumista + luo yhdenvertaiset mahdollisuudet lapsen tuen järjestämiseksi + lisää lapsiperheiden kokemusta turvallisuudesta + asiakas- ja perheohjaus (vanhempainillat, ryhmäohjaus, teemakeskustelut jne.) + korkea asiakastytyytyväisyys, jolla voi olla erittäin positiivisia vaikutuksia lapsiperhemyönteisyyteen ja vanhemmuuden arvostamiseen	- palvelua ei ole lainkaan saatavissa -ennakoivaa työtä ei tehdä -ennaltaehkäisevän työn vaikutus jää toteutumatta -ryhmäilmiöiden asiantuntijuus katoaa kokonaan esim. kiusaaminen lisääntyy -monialainen yhteistyö ei toteudu -yhteinen monialainen vasupohjainen työskentely jää pois -LUVN:n psykologi työskentelee vain yksittäisen lapsen asiassa, ei ryhmä- näkökulmaa ja yhteisöllisyyteen liittyvää -huoltajien saama psykologin tuki jää kokonaan pois -heikentää lapsiperheiden kokemusta turvallisuudesta - asiakkaiden ja perheiden ohjausta lapsen kehityksen, kasvun, oppimisen ja ryhmäilmiöihin liittyen ei ole kunnassa saatavilla -> suora ja negatiivinen vaikutus perheiden hyvinvointiin - asiakastytytyväisyys kärsii, jolla voi olla negatiivisia vaikutuksia lapsiperhemyönteisyyteen ja vanhemmuuden arvostamiseen
Vaikutukset lapsiin	+reaaliaikainen läsnä oleva asiantuntija lapsiryhmien ja lasten tukena +varhaiskasvatuksessa tunnistetaan lapsen tuen tarve varhaisessa vaiheessa ja järjestetään tarkoituksenmukaista tukea monialaisessa yhteistyössä (Kirkkonummen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2026)	-lasten tuen tarpeet jäävät havaitsematta -tuen järjestäminen viivästyy -ryhmäilmiöt ja lapsen kehitykseen liittyvät haasteet jäävät tunnistamatta, ja niihin vaikuttaminen pedagogisin keinoin jää tekemättä, tällä on suora ja negatiivinen vaikutus hyvinvointiin

• vaikutukset asumiseen, elinympäristöön, ja liikkumiseen, ml. esteettömyys • osallistuminen, • lapsen ihmissuhteet, terveys ja turvallinen arki • yksilöllisen kasvun ja kehityksen tukeminen • perheiden taloudellinen tilanne • elintavat (liikunta, ruokavalio, päihteiden käyttö, riskikäytös) • lasten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet • arjen sujuvuus, digitaaliset taidot ja palvelutarjonta	+mahdollistavat matalan kynnyksen tuen ja varhaisen puuttumisen, mikä on ratkaisevaa lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta. +lasten osallisuuden toteutuminen +turvallisuuden tunteen lisääntyminen ilmiöiden tunnistamisen kautta (kiusaaminen vähenee) +tunne- ja säätelytaitojen osaaja henkilöstössä (lasten ja lapsiryhmien ohjaus) + lasten hyvinvointi lisääntyy	-lapset ja lapsiryhmät ei saa psykologin tai kuraattorin tukea ja ohjausta, jolloin lasten/lapsiryhmien ongelmat lisääntyvät tai monimuotoistuvat -varhaiskasvatuksessa lasten lakisääteinen hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen kärsii tai jää puutteelliseksi (Kirkkonummen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2026) - rajapintatyöskentely Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa ei toteudu tai siinä on viiveitä - lasten tutkimuksiin ja hoitoonohjaus viivästyy
Henkilöstövaikutukset • työtehtävien muutokset, työaika • työterveys ja työhyvinvointi • työntekopaikka	+kasvatusvastuullinen henkilöstö saa riittävää tukea työlleen, jolloin henkilöstön uupuminen ja siten sairauspoissaolot vähenevät +palvelut saatavilla sekä suomen- että ruotsinkielisessä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, psykologien osalta myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa, suomen kielellä +asiantuntijatasoinen koulutus +henkilöstön ohjaus ja konsultointi +työhyvinvoinnin lisääntyminen +apu ja tietoisuus avun saamisesta joustavasti ja nopeasti saatavilla	-kasvatusvastuullinen henkilöstö ei saa tukea työlleen, jolloin henkilöstön uupuminen ja siten sairauspoissaolot lisääntyvät - henkilöstön ohjaus ja konsultointi puuttuvat -> osaaminen vähenee - koulutusta lasten kehitykseen, kasvuun ja oppimiseen tai ryhmäilmiöihin ei saatavilla -työhyvinvointi kärsii -pula ei-kelpoisesta henkilöstöstä kasvaa - henkilöstön työnohjauksen ja koulutuksen tarve kasvaa merkittävästi -> työnohjaus ja koulutus on hankittava ulkopuoliselta palveluntarjoajalta - varhaiskasvatuksen psykologien ja kuraattorien toimien lakkauttaminen edellyttää yhteistoimintamenettelyä (irtisanomismenettely) -> korvaavaa työtä ei voida tarjota
Organisaatiovaikutukset	+lasten osallistumisaste nousee varhaiskasvatuksessa	- kunnan haasteet kasvavat lasten lakisääteisen hyvinvoinnin toteuttamisessa ja edistämisessä

(operatiivinen organisaatio ja konserni) • henkilöstön riittävyys ja saatavuus • henkilöstön määrä, asema ja osallisuus • työyhteisö ja johtaminen • raportointi-, tiedottamis- ja selvityselvoitteet	+ kelpoisen henkilöstön rekrytointihaasteet vähenevät ja koulutetun henkilöstön osuus kasvaa (psykologit ja kuraattorit tukevat kasvatushenkilöstöä työssään) + henkilöstön sairaspöissaolat vähenevät + työnohjauskustannuksia syntyy vain harvoin + kunta toteuttaa sille kuuluvaa lakisääteistä hyvinvoinnin edistämisen tehtävää + henkilöstön pito- ja vetovoima tukee työnantajaa palvelujen järjestämisessä + psykologien ja kuraattorien työ tukee työyhteisöjen hyvinvointia ja johtamistyötä	- henkilöstön pito- ja vetovoima kärsii, henkilöstön vaihtuvuus lisääntyy - uuden henkilöstön rekrytoinneissa ei onnistuta tavoitteen mukaisesti - henkilöstön osaamisvaje kasvaa - varhaiskasvatuksen kasvun ja oppimisen tuen palvelujen tarjoama tuki ohenee ja kapeutuu - ristiriita Kirkkonummen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2026 kanssa
Talousvaikutukset • investoinnit • henkilöstö • toimitilat (ylläpitokulut, vuokrat, saneeraus, rakentaminen,) • IT-kustannukset, varusteet, koulutus) • digitaaliset palvelut (hankintaratkaisut (hardware ja software), laitteet ja välineet, henkilöstön koulutus • tukipalvelut	+ ennaltaehkäisevät, ennakoiivat ja matalan kynnyksen palvelut tuottavat organisaatiolle säästöjä tulevaisuudessa +ennalta ehkäisevän ja varhaisen tuen järjestäminen tuottaa pitkällä aikavälillä taloudellista hyötyä + psykologien ja kuraattorien asiantuntijuus tukee varhaiskasvatuksen johtamistyötä ja inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämistyötä +henkilöstön hyvinvoinnin lisääntyminen ohjauksen, konsultaation ja koulutuksen kautta pienentää sijais- ja sairauskuluja + työnohjaus- ja koulutuskustannuksissa säästetään + kunta toteuttaa kuntastrategiaa 2024-2030: läpileikkaavana teemana on edistää kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden hyvinvointia ja terveyttä sekä koettua elämänlaatua	-kustannukset pitkällä aikavälillä lisääntyvät merkittävästi ja siirtyvät perusopetukseen ja myös erikoissairaanhoidon (yhteiskuntataso), jolloin kustannukset ovat jo paljon suuremmat - kasvatusvastuullisen henkilöstön palkkakustannukset lisääntyvät, koska se ei saa riittävää tukea työlleen, jolloin uupuminen ja siten sairaspöissaolat ja sijaiskustannukset lisääntyvät - henkilöstön työnohjaus- ja koulutuskustannukset kasvavat merkittävästi - johtajien tuki johtamistyössä vähenee - kunta ei toteuta kuntastrategiaa 2024-2030 kaikilta osin: läpileikkaavana teemana on edistää kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden hyvinvointia ja terveyttä sekä koettua elämänlaatua
Elinvoima, kilpailukyky ja kestävyys • kestävä kehityksen oppimisen ja osaamisen vahvistaminen • palvelut tukevat ihmisten	+ kunta toteuttaa Kuntastrategiaa 2024-2030: läpileikkaavana teemana on edistää kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden hyvinvointia ja terveyttä sekä koettua elämänlaatua + varhaiskasvatuksen laatu, toimivuus ja erottuvuus lisäävät kunnan elinvoimaa ja ovat osa pito- ja vetovoimaa, jonka myötä perheet haluavat asua Kirkkonummella ja tulevat asiakasperheet muuttaa kuntaan +varhaiskasvatus on sekä inhimillinen että taloudellinen investointi, jolla on pitkäaikaisia ja laaja-alaisia positiivisia vaikutuksia + varhaiskasvatukseen sijoitettu euro tuottaa yhteiskunnalle moninkertaisesti takaisin tulevaisuudessa	-Kuntastrategia ei toteudu varhaiskasvatuksen osalta tavoitellulla tavalla - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet eivät toteudu varhaiskasvatuksen osalta - varhaiskasvatuksen laatu kärsii -> negatiiviset vaikutukset kunnan pito- ja vetovoimaan sekä perheiden asumisen valintojen että työntekijöiden osalta - kunnan elinvoima vähenee - riski lasten syrjäytymiseen kasvaa, korjaavat palvelut kalliita -perusopetuksessa tuen tarpeet kasvavat -kunnan imago kärsii

osallistumista ja vähentävät syrjäytymistä.	+investointi laadukkaaseen varhaiskasvatukseen vähentää myöhempiä korjaavia palveluja ja ehkäisee syrjäytymistä + laadukas varhaiskasvatus on kilpailuvaltti, joka houkuttelee kuntaan koulutettuja vanhempia ja koulutettua henkilöstöä + kunnan imago kasvaa + kuntaan muutto kasvattaa kunnan verotuloja	-kuntaan muutto vähenee -verotulot vähenevät
YHTEENVETO	Nykytilassa kaksi varhaiskasvatuksen psykologia ja kolme varhaiskasvatuksen kuraattoria palvelevat kunnallista, suomenkielistä ja ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, psykologit myös yksityistä varhaiskasvatusta, tarjoten matalan kynnyksen, ennaltaehkäisevää ja ennakoivaa palvelua sekä monialaista yhteistyötä. Psykologien ja kuraattorien läsnäolo lapsen varhaiskasvatuspäivässä tukee lasten osallisuutta ja turvallisuutta sekä mahdollistaa matalan kynnyksen tuen ja varhaisen puuttumisen, mikä on ratkaisevaa lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta. Psykologi- ja kuraattoripalvelut lisäävät henkilöstön työhyvinvointia, tarjoavat asiantuntijatukea ja tukevat henkilöstöä ja johtajia työssään. Psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestäminen tuottaa kustannustehokkuutta varhaiskasvatuksen tuen järjestämiseen ja säästää kustannuksia vuositason tasolla. Varhaiskasvatuksen psykologien ja kuraattorien ennaltaehkäisevä ja ennakoiva työ tuottaa pitkäkestoisia ja laaja-alaisia säästöjä ja inhimillisiä hyötyjä palveluiden järjestämisessä, kuntaorganisaatiossa sekä yhteiskunnan tasolla. Varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalvelut toteuttavat kunnan lakisääteistä hyvinvointitehtävää, Kuntastrategiaa, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa sekä toimivat Lapsiystävällisen kunnan kuntalaisten hyvinvointia ja koettua elämänlaatua parantavina palveluina. Laadukas varhaiskasvatus on veto- ja pitovoimatekijä lapsiperheille ja rekrytoitavalla henkilöstölle.	Ilman psykologi- ja kuraattoripalveluja katoavat ennaltaehkäisevä ja ennakoiva työ, ryhmäilmiöiden asiantuntijuus ja lasten, lapsiryhmien, perheiden sekä henkilöstön tuki. Ilman palveluita lapsen tuen tarpeen tunnistaminen heikentyy, ryhmäilmiöt ja kehityshaasteet jäävät vähemmälle huomiolle, ja lasten oikeus tukeen ei toteudu. Palveluiden puuttuessa kasvatusvastuullinen henkilöstö menettää tuen, mikä lisää uupumusta ja sairaspotilaaloja sekä sijaishoidon kustannuksia sekä pitkällä aikavälillä kustannuksia perusopetuksessa ja erikoissairaanhoidossa. Varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalveluiden lakkauttaminen nostaa merkittävästi varhaiskasvatuksen työnohjaus- ja koulutuskustannuksia. Mikäli varhaiskasvatuksen psykologien ja kuraattorien tehtävät lakkautetaan, tulee niiden tilalle viipymättä täyttää kolme varhaiskasvatuksen erityisopettajan virkaa, jotka psykologi- kuraattorityön vaikuttavuuden ansiosta on voitu jättää toistaiseksi täyttämättä. Varhaiskasvatuksen laadun ja pito- ja vetovoiman heikkeneminen vaikuttaa kunnan elinvoimaan.

KUSTANNUS- VAIKUTUKSET	VARHAISKASVATUKSEN PSYKOLOGIEN JA KURAATTORIEN PALKAT: Varhaiskasvatuksen psykologit: palkkakustannukset 126 727 € (v) Varhaiskasvatuksen kuraattorit: palkkakustannukset 160 214 € (v) Yht. 286 941 € (v)	SÄÄSTÖ PALKKAKUSTANNUKSISSA: Varhaiskasvatuksen psykologit: palkkakustannukset 126 727 € (v) Varhaiskasvatuksen kuraattorit: palkkakustannukset 160 214 € (v) Yht. 286 941 € (v) KORVAAVAT TOIMENPITEET: Varhaiskasvatuksen lakisääteiset erityisopettajat 3 kpl, jätetty toistaiseksi täyttämättä 157 116 € (v) ja henkilöstön työnohjauskustannukset 100 000 € (v) sekä henkilöstön koulutuskustannukset 50 000 € (v) Yht. 307 116 € (v)
JOHTOPÄÄTÖS: Sivistyksen toimialan näkemyksen mukaan varhaiskasvatuksen kuraattorien ja psykologien toimista luopuminen ei tuota taloudellista hyötyä kunnalle. Vaikka varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoritehtävät eivät ole lakisääteisiä, saavutetaan niiden avulla varhaiskasvatukselle asetetut lakisääteiset tavoitteet ja pystytään järjestämään riittävä tuki lapsille, lapsiryhmille, henkilöstölle ja kuntalaisille perheille. Säästöä nykymallilla syntyy n. + 20 000 € vuositasona.		